

Folketingets Retsudvalg

Dato: 27. september 2006

Folketingets Retsudvalg har i skrivelse af 7. september 2006 (ad REU alm. del) udbedt sig min besvarelse af følgende spørgsmål 539:

Spørgsmål 539:

”Det fremgår af regeringens foreløbige nærhedsnotat for så vidt angår vurdering af nærhedsprincippet alene, at ”Regeringen finder på det foreløbige grundlag, at nærhedsprincippet må anses for overholdt, da formålet med forslaget er at styrke retssikkerheden samt øge forudsigeligheden og fleksibiliteten for EU-borgere involveret i ægteskabssager.”

Ministeren bedes uddybe regeringens vurdering af nærhedsprincippet og herunder redegøre mere konkret for, hvilke overvejelser regeringen har gjort sig, som kan tale henholdsvis for og imod, at nærhedsprincippet er overholdt.”

Svar:

Bestemmelsen om nærhedsprincippet, der findes i EF-traktatens artikel 5, har følgende ordlyd:

”Fællesskabet handler inden for rammerne af de beføjelser og mål, der er tillagt det ved denne traktat.

På de områder, der ikke hører ind under dets enekompetence, handler Fællesskabet, i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, kun hvis og i det omfang målene for den påtænkte handling ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne og derfor, på grund af den påtænkte handlingens omfang eller virkning, bedre kan gennemføres på fællesskabsplan.

Fællesskabet handler kun i det omfang, det er nødvendigt for at nå denne traktats mål.”

Forslaget til forordning om ændring af forordning (EF) nr. 2201/2003 for så vidt angår kompetence og om indførelse af lovvalg i ægteskabssager (KOM (2006) 399) indeholder følgende emner:

- Ændring af de gældende regler om international kompetence i ægteskabssager (separation og skilsmisse):
 - ❖ indførelse af mulighed for at indgå aftaler om international kompetence i ægteskabssager
 - ❖ ændring af kompetencereglerne i relation til ikke-medlemsstater
- Ændring af de gældende regler om international kompetence i sager om forældreansvar (forældremyndighed, samvær mv.), som konsekvens af førnævnte ændring
- Indførelse af regler om lovvalg i ægteskabssager

Ved forslaget ændres den gældende EU-regulering af behandlingen af ægteskabssager og sager om forældreansvar i forordning (EF) nr. 2201/2003 af 27. november 2003 om kom-

petence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1347/2000 (den nye Bruxelles II-forordning). Denne forordning indeholder bl.a. regler om international kompetence i ægteskabssager og sager om forældreansvar. Disse regler giver imidlertid ikke ægtefællerne mulighed for at indgå aftale om international kompetence, bortset fra en snæver mulighed for at kæde en sag om forældreansvar sammen med en ægteskabssag. Dette betyder, at en EU-medlemsstat, som forordningen gælder for, ikke har adgang til at fastsætte regler, der giver ægtefæller mulighed for at aftale, at en ægteskabssag skal behandles i den pågældende stat.

Indførelse af mulighed for at indgå aftaler om international kompetence i ægteskabssager kræver derfor fællesskabslovgivning.

Ved forslaget ændres endvidere forordningens regler om international kompetence i situationer, hvor kompetencereglerne medfører, at en ægteskabssag ikke kan behandles i en medlemsstat. I stedet for som udgangspunkt at overlade den internationale kompetence i sådanne situationer til national ret, foreslås det at indføre harmoniserede kompetenceregler. Dette kan kun gennemføres gennem fællesskabslovgivning.

Den nye Bruxelles II-forordning indeholder ikke lovvalgsregler. Spørgsmålet om, hvilken stats lovgivning der skal finde anvendelse på en ægteskabssag, der behandles i en EU-medlemsstat, afgøres derfor af den pågældende stats egne internationale privatretlige regler. Medlemsstaternes regler herom er meget forskellige.

De forskellige lovvalgsregler indebærer, at udfaldet af en ægteskabssag kan afhænge af, om sagen behandles i den ene eller den anden medlemsstat. Dette kan skabe en række problemer for de ægtefæller, der er involveret i en ægteskabssag, ikke mindst fordi udfaldet af sagen kan blive uforudsigeligt. For at løse disse problemer indeholder forslaget lovvalgsregler, der skal sikre, at en ægteskabssag skal afgøres efter den familieretlige lovgivning i den samme medlemsstat, uanset i hvilken af medlemsstaterne sagen behandles.

Dette formål kan kun opnås gennem fællesskabslovgivning.

Det er på denne baggrund regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Harmoniserede regler om international kompetence og om lovvalg kan således ikke gennemføres af de enkelte medlemsstater, men kræver lovgivning på fællesskabsplan.

Lars Barfoed

/Christina Barfoed-Høj